

Psalmus

tas q̄ Iesum christū facta est. Solent enim omnes heretici maxime manichei reprehendere legem: et dicere q̄ deus illā nō dedit. Exponēdus est c̄m locus iste ut cognoscatur: q̄ et legem de⁹ dedit: et lex q̄ Mōysen data est: vt nō saluaret ppter certā causā.

Nō saluavit lex vt lator legis ip̄e impator desideraretur q̄ indulgentiā daret peccantibus: et data quidē lex esset q̄ Mōysen: gratia aut̄ et veritas q̄ Iesū christū fieret. Ad hoc intentos vos facere volui: aderit dñi misericordia: nō ex meritis nostris: sed forte pro merito desiderij vestri: neq; ex facultatib⁹ nostris: sed ex abundantia donorū suorum: vt sic tractetur res satis necessaria hoībus positis in nouo testamēto: vt oīno nullas latēbras iueniat inimicus vbi se occultet ad decipiendos fideles.

Explicit Tract. de ps. CXXIII.

Incipit Tract. de ps. CXXIII.

Dicitur Psalmus iste p̄tinēs ad numerum Canticorū gradiuī. Beq̄ titulo in alijs lā multa diximus: et repetere nolum⁹: ne vos obtundam⁹ poti⁹ q̄ instruam⁹: Vocet nos ascēdētes et leuātes alias nr̄as ad dñm dñm nostrū affectu caritatis atq; pietatis: Nō intendere in hoīies qui p̄sperātur in hoc seculo felicitate falsa atq; ventosa et p̄sus seductoria: Ebi nihil aliud nutrit q̄ supbiā: et cor eorū congelascit aduersus dñm: et sit durū aduersus umbrē gratie ip̄ius: ne fructū ferat. Presumētes c̄m oīa sibi absūdere q̄ videtur buic vite necessaria: et ultra q̄ necessaria: extollitur. Et cū sint hoīies p̄ iniquitatē inferiores omnib⁹ hoībus p̄ superbiā: supiores se putant oīibus hoībus. Atq; vñā sicut alios vel hoīies se esse deputarēt. Hos autē aliqui intuendo et nimis attendendo: et nā illi qui dñm colunt: fluctuat: et nutrāt: q̄si p̄ierit merces eorū: quare dñm colunt: cū se vidēt in laboribus: in egestate: in erūna: in morbo: in dolore: in aliq̄ necessitate: et vident alios habere sanitatē corporis: absūdere tē poralib⁹: incolumente suorū gaudere: nitorē honorū florere eos qui nō solū deum non colunt: sed oīibus hoībus aduersantur: attendētes eos: nutrant et dicūt apud se qđ aperte scriptū est in quodā psalmo: Quō sciuu⁹ de⁹: et si est scia in altissimo: Ecce ipsi p̄tōres et abundātes in seculo obtinuerit diuitias. Et sequitur: Nū qđ vane iustificauī

CXXIII

cor meū et laui inter īocētes manus meas. Nūquid forte van⁹ fui qui volui īustificare: et īocēter inter hoīies p̄uersari q̄n scio eos q̄ nolūt seruare īnocētiā habere tantā felicitatē: et insultare īstis p̄ iniqtates felices. Sed q̄s illud dixit ibi in psalmo: Lū ius nondū erat rectū cor. Dic c̄m cepit ip̄e psalm⁹: de quo mō testimoniuī dedim⁹: nō iste quē p̄siderandū et tractandū mō suscepim⁹: H̄ vbi dictū est: Quō sciuu⁹ de⁹: et si est scientia in altissimo: Ecce ip̄i p̄tōres et abundātes in seculo obtinuerit diuitias. Nunquid vane iustificauī cor meū: et laui inter īocētes manus meas. Ille q̄ psalm⁹ vbi videtis: q̄r p̄clitatur aīa: vbi videtis: q̄r nutrant pedes: sic cepit: Q̄ bon⁹ de⁹ israel rectis corde: mei aut̄ inq̄t pene cōmoti sūt pedes: paulomin⁹ effusi sunt gressus mei. Quare: Quia zelaui in peccatoribus pacē peccatorū intuēs. Inde ergo dixit: cōmotos pedes suos et pene effusos gressus: lapsos ad ruinā a deo: q̄r intuitus est: et inspexit felicitatē peccatorū: et vidi eos habere pacē: se autē labore. Narrauit aut̄ hoc cū iam euasisset: cū iam correcto corde deo inhesisset: narrauit p̄terita pericula sua. Ergo bonus deus israel. Sed quib⁹: Rectis corde. Qui sunt recti corde: Qui non reprobēdunt deū. Qui sunt recti corde: Qui voluntatē suam ad voluntatē dei dirigunt: nō voluntatē dei ad voluntatē suam curuare conant. Breue preceptum est: vt homo dirigat cor suum. Tis habere rectū cor: Tu fac qđ vult deus. Noli deū velle facere: qđ v̄is tu. P̄auicordes ergo sunt: id est qui rectū cor nō habent: qui sedent et disputāt quō debuit facere de⁹: nō laudando quod fecit: sed reprehēdēdo corrigere illum volūt. Parū est quia corrigi ab eo nolunt: et dicunt: Nō debuit de⁹ facere paupes: sed soli diuites esse debuerūt: et ipsi soli viuere. Ut quid fact⁹ est pauper: Ut quid viuit: Reprehēdit deū pauperū. Quāto melius esset pauper deī: et diues esset de deo. Hoc est: sequeret voluntatē dei: et videret paupertatem suam temporalem esse et transiitram: diuitias autē libi spiritales ita venturas vt nullo pacto possint p̄terire et habere in diuitiis cordis fidem si ei non contigit aurū habere in arca: quia si aurū haberet in arca fure timeret et aurū de arca etiā nolens perderet: fidem autē de corde nō perdet: si ipse illam inde non expulerit. Cito autē responderi

Psalmus

pōt carissimi. fecit deus pauperē: vt p̄bet hominem: t̄ fecit deus diuitē: vt p̄bet illū de paupe: t̄ oīa que fecit de⁹ recte fecit. Et si nō possumus videre p̄siliū ipsius quare illud sic fecit t̄ illud sic: bonū est nobis vt subdamus nos sapie ip̄si⁹ t̄ credamus: q̄ bñ fecit: t̄ si nōdū nouim⁹ quare fecit: t̄ habebimus cor rectū: vt p̄sumamus t̄ p̄fida mus in dñō t̄ nō mouebūt pedes nr̄i: t̄ sit in nobis ascēdētibus vñ cepit iste psalm⁹.

Expositio psalmi.

Qui cōfidit in domino sicut mons iyon: no cōmouebit in eternū: Qui sunt isti: Qui habitat in hierusalē. Ipsi nō cōmouebunt in eternū: qui habitat in hierū. Si hanc hierusalē intellecerimus oēs qui illuc inhabitat bellis: t̄ euersione ip̄si⁹ cuius tatis exclusi sunt. Nōdo queris iudeū in ciuitate hierusalē: t̄ nō iuenies. Quare ergo nō mouebunt in eternū q̄ inhabitat hierusalē: nisi quia est alia hierusalē: de qua multa soletis audire. Ipsa ē mater nostra cui suspiram⁹ t̄ geminius in ista pegrinatiōne: vt ad illā redeamus. Erraueramus a via: t̄ viā nō habebam⁹: Rex ip̄si⁹ venit: t̄ via nobis factus est: vt ad illā redire possumus. Ipsa est illa vbi stantes erāt pedes nostri in atrijs hierusalē: sicut audiisti in psalmo cantorū graduū supiore iam vobis t̄ exposito t̄ tractato qui intersuistit: cui suspirabat ille qui cantabat: Hierusalē q̄ edificatur ut ciuitas: cuius participatio ei⁹ in idip̄si⁹. Qui ergo ibi habitat nō mouebuntur in eternū: Qui aut̄ habitarūt in ista hierusalē moti sunt primo corde: postea ex illo. Qñ moti sunt corde t̄ ceciderūt: tunc regē ip̄si⁹ supne hierusalē crucifixerūt. Jam spūaliter foris erant t̄ ip̄m regem foras excludebat. Eiecerūt eīm illū extra ciuitatē suam: t̄ foras crucifixerūt: t̄ ip̄se eicit illos extra ciuitatem suā: id est eternam hierusalē matrē omnīū nostrū que est in celo. Qualis est ista hierusalē: Breuiter de scribit eam. **M**ontes in circuitu eius: Magnū aliqd ē esse nos in ea ciuitate quā circūdederūt montes: Ipsa ē tota felicitas nostra: q̄ habebim⁹ ciuitatē quā circūdederūt montes. Nō enim nō nouimus montes: aut qđ sint montes: nisi tumores terrarū. Alī sunt ḡ montes amabiles: montes excelsi: p̄dicatores veritatis: siue angelii: siue apostoli: siue p̄pbete: Ipsi sunt in circuitu hierusalē: ambiunt illā: t̄ quasi murū illi

CXXIII

faciūt. **E**t his mōtib⁹ amabilib⁹ t̄ delecta bilib⁹ assidue sc̄ptura loquit. Advertite v̄l cū audit⁹ vel legit⁹: plurib⁹ locis inueni t̄ montes delectabiles: q̄b̄q̄ t̄ nos possumus cōmemorare: Verūtamē quātū dñs suggerit: delectat nos de his mōtib⁹ multa dicere: t̄ diuina testimonia de litteris sanctis occurruunt nobis. Ipsi sunt mōtes qui illuminātur a deo: t̄ p̄mitus illuminant: vt ab ipsis lumē descendat ad valles vel ad colles: q̄ nō tāte sūt altitudinis quātē sūt montes. Ipsi sunt p̄ q̄s nobis p̄rogat scriputra: siue in prophetia: siue in ep̄lis: siue in euāgeliō. Ipsi sunt mōtes de quib⁹ cātam⁹: Leuaui oculos meos in mōtes vnde veni et auxiliū mihi: q̄ de scripturis sanctis in hac vita habem⁹ auriliū. **E**st q̄ ip̄i montes nō a se proteguntur: nec a seip̄is nobis consulūt: nec spes nostra debet esse in mōtibus: ne maledicti sumus qui spez in hoīe ponim⁹: iaz dixerat: Leuaui oculos meos in mōtes vñ veniet auxiliū mihi: **A**uriliū inquit meū a dñō qui fecit celū t̄ terrā. Ipsi sunt mōtes de quib⁹ item dicit: Suscipiunt mōtes pacem pplo tuo: t̄ colles iusticiam. Montes magni sunt: colles minores sunt. Montes ergo vident: colles credūt. Qui vident pacem: suscepserūt t̄ attulerūt ad illos qui credunt. Qui em̄ creditūt suscipiunt iusticiā: q̄r iustus ex fide viuit. Angeli vident: annūciant qđ vident: t̄ credim⁹ nos: Joannes ille in principio inquit erat verbū: t̄ verbū erat apud dñū: t̄ deus erat verbū. Cidebat: p̄dicauit nobis vt crederemus: t̄ mōtes suscipiētes pacē: suscepserūt colles iusticiā: q̄r de ipsis mōtib⁹ quid aut: Non dixit a se habēt pacem: vel institutū pacem: vel generant pacē: sed suscipiunt pacē. **E**nde suscipiunt pacē: domin⁹ ē. Hic ergo leua oculos tuos ad montes pp̄ter pacem: vt auxiliū tuū sit a dñō qui fecit celum t̄ terram. **R**ursus illos montes cōmemorās spiritus sanctus hoc ait: Illuminās tu mirabiliter a mōtib⁹ eternis. Nō dixit: illumināt mōtes: sed illuminans tu a mōtib⁹ eternis. Per mōtes istos q̄s eternos esse voluisti p̄dicās euāgeliū: tu illuminans nō montes. Tales ergo montes in circuitu hierusalē. **E**t vt noueritis quales sunt montes in circuitu eius: vbi cōmemorauit mōtes bonos scriputra: valde raro t̄ difficile: aut forte nū q̄: t̄ nō statim ibi uominat dñm: aut simul significat: ne spes remaneat in mōtib⁹. Ecce videntē q̄ multa

Psalms

cōmemorauit: **C**euāi oculos meos in mōtes vñ veniet auxiliū nubi: t ne ibi remancas: auxiliū mēu inquit a dño qui fecit celū t terrā. **R**ursus suscipiūt mōtes pacē populo tuo. **C**ū dixit: suscipient: ostēdit aliū esse montē paci vñ illi suscipiūt. **R**ursus a mōtib⁹ illūnās: vt dixit mox adiūrit: **I**lluminās tu mirabilr a mōtib⁹ eternis. **T**ē b loco cū dixisset: **M**ōtes in circuitu ei⁹: ne tu rursum remaneres in mōtib⁹: statim s̄b̄iunxit. **E**t domin⁹ in circuitu plebis sue. **V**it tua spes nō sit in mōtibus: sed in illo qui illuminat mōtes. **C**ū em̄ ille habitat in mōtib⁹: id est in sanctis: ipse est in circuitu plebis sue: t ipse murauit plebem suā munimēto spirituali: ne moueatūr in eternū. **A**lt vero de illis mōtibus malis quādo loquit̄ scriptura: nō eis addit dñm. **T**ales montes iaz sepe diximus vobis: significāt magnas quādā animas: sed malas. **N**ō em̄ putetis fratres: quia potuerūt fieri heresēs: nīl magni homines: sed quātā magni: tantū mali mōtes. **N**ō em̄ montes erant tales qui susciperēt pacēs: vt colles iusticiam: sed illi dissensionem suscepērunt a diabolo p̄rē suo. **M**ōtes ergo erāt. **A**d tales montes caue ne fugias. **V**enturi em̄ sunt homines: t dicturi tibi: **M**agn⁹ ille vir: t magnus ille homo: qualis fuit ille donatus: qualis est maximanus: t ne scis fotin⁹ q̄lis fuit: t ille arri⁹ q̄lis fuit. **O**mnes istos mōtes nominam⁹: sed naufragos. **G**lidetis quia lucet de illis aliqua flāma sermonis: t aliquis de ipsis ignis accēditur. **S**i nauigatis in ligno t noctem patimini: id est caliginē huius vite: nō vos fallant: nec dirigatis illuc nauum: ibi sunt sa-
xa vbi naufragia magna sūt. **C**um ergo tibi laudati fuerint isti mōtes: t ceperint tibi suadere: vt venias ad ipsos montes quasi ad auxilium: t ibi requiescas: respōde. **I**n domino cōfido: quomodo dicitis anime mee: trāsmigra in montes sicut passer: **B**onum est enīz tibi: vt ad illos montes leues oculos vnde tibi auxiliū a domino sit: vt euadas sicut passer de muscipula venantiū: non transmigres in mōtes. **P**asser. n. instabilis res est: cito mouetur: cito volat huic t inde. **S**z tu confide in dño: t eris sicut mons syon: nō moueleris in eternum: t non transmigraberis in montes sicut passer. **N**unquid ibi sic nominauit mōtes: vt de domino diceret: **S**ed mōtes tales ama

CXXIII

in quibus dñs est. **T**unc autē te amant ipsi mōtes: si nō in illis spēz posueris. **V**idete fratres q̄les sūt mōtes dei. **N**ā inde sic nominiati sunt in alio loco. **J**usticia tua sicut mōtes dei. **N**ō iusticia ipsorum: sed iusticia tua. **A**udi talē montē Ap̄lm: **E**t inueniar in illo inquit: nō habēs iusticiā meā q̄ ex lege est: sed eā que est p̄ fidē chasti. **I**lli autē qui p̄ iusticiā suā mōtes esse voluerunt: sic iudei quidā vel pharisei p̄ncipes eorū: sic rep̄bēdūt: **I**gnorātes em̄ dei iusticiā: et suā volentes cōstituere: iusticie dei nō sunt subiecti. **Q**ui autē subiecti sunt: sic sunt alti ut hūiles sunt. **E**t q̄r magni sunt mōtes circuitū: **Q**ui: vō subiecti sunt deo: valles sunt: t quia habent capacitatē pietatis suscipiunt abundantiā pacis: t inundationē trās mutunt ad colles. **M**odo tñ tu vide quos mōtes ames. **D**ivis amari a bonis montibus: nō spēm ponere: nec in bonis montibus. **N**ā qualis mōs erat **P**aulus: **Q**ā inuenit talis: **D**e magnitudine loquimur hominū: **L**āte gratie quisq̄ p̄t facile inueniri: **E**t tñ timebat ne passer ille ī illo poneret spēm. **E**t quid ait: **N**ūquid **P**aulus p̄vobis crucifix⁹ est: **D**ed leuate oculos in mōtes vnde auxiliū veniat vobis: q̄r ego plātauī: **A**pollo rigauit: sed auxiliū vestrū a dño qui fecit celum t terram: q̄r deus incrementū dedit. **E**rō montes in circuitu eius. **D**ed quō mōtes in circuitu ei⁹: t dñs in circuitu plebis sue: **E**t hoc t̄ v̄sc̄ in **seculū.** **S**i ḡ mōtes in circuitu ei⁹: t dñs **fūc.**

Elia Ifa.
t Quia,
t relinquet.
t dominus.

4 **Q**uoniā non derelinqt̄
Virgā peccatorū sup̄ sorte iustorū:
vt no extendat iusti ad iniquitates manus suas. **N**ō quidē iusti aliquātū laborat: t mō aliquātū uiuēt iustis. **Q**uib⁹ modis: **A**liqñ iūsti p̄ueniūt ad honores seculi: cuī p̄uenerint t facti fuerint: vel iudices: vel reges: q̄r hoc facit de⁹ p̄p̄ disciplinā plebis sue: ppter disciplinā populi sui: nō p̄t fieri: nīl vt exhibeatur illis honor debit⁹ potestati. **O**rdinavit em̄ sic de⁹ ecclesiam suā: vt omnis potestas ordinata in seculo habeat honorē: t aliquādo a melioribus. **S**ed (exempli gratia) vna rem dico: hinc cōscie gradus omnū potestatū. **P**rima t quotidiana potestashominis in hominē: dñi est in seruūz. **P**rope

Psalmus

omnes domus habet huiusmodi potestate. Sunt dñi: sunt et servi. Diuersa sunt noia: sed hoies et hoies paria sunt nomia. Et quid dicit Applus: Seruos dominis suis subditos esse. Serui obaudite dominis vestris secundum carnem: quod est et dominus secundum spiritum. Ille est verus dñs et eternus: isti autem temporales secundum tempus. Tu cum ambulas in via: cuz viuis in hac vita: non vult te facere superbū christus. Cōtigit tibi ut christianus factus es ut dēdigneris seruire. Cum n. christo iubete seruis homini: non illi seruis: sed illi qui iussit. Et hoc ait: Obaudite dñs vestris hunc carnem: cum timore et tremore in simplicitate cordis: non ad oculū seruietes quasi hominibus placētes: sed quasi serui christi faciētes voluntatē dei ex animo cuz bona voluntate. Ecce non fecit de seruis liberatos: sed de malis seruis bonos seruos. O quātū debet diuites christo qui illis cōponit domū: ut si fuit ibi seruus infidelis cōuertat illum christus: et non ei dicat: dimitte dñm tuū: tā cognouisti eum qui verus est dñs: ille forte impius est et iniquus: tu iam fidelis et iustus: indignus est ut iustus et fidelis seruiat iniquo et infideli: Non hoc ei dixit: sed magis: serui: et ut corroboraret seruū: hoc dixit: exemplo meo serui: prius seruū iniquis. Dominus est tāta in passione sustinens: a quib⁹ sustinuit nisi dñs a seruis: Et a quibus: nisi a malis seruis: Nam si fuissent boni serui honorarēt dñm suum: sed quod mali serui erant iniuriauerūt. Ille quid contra: Reddidit dilectionē pro odio: Aut enim: Pater ignosce illis: quod nesciūt quid faciunt. Si dñs celi et terre per quā facta sunt omnia seruiuit indignis: rogauit pro seuenibus et furentibus: et tanq̄ medicū se exhibuit adueniēs. Nam et medici et arte et sanitate meliores seruiuit egrotis: quātū magis non debet dēdignari homo ex toto animo: et ex tota bona voluntate: cuz tota dilectione seruire domino etiam malo. Ecce seruit melior deteriori: sed ad tempus. Quid autem dixi de dño et seruo: hoc intelligite de potestate statibus et regibus: et de omnibus culmine bus huius seculi. Aliquādo enim potestates bone sunt et timent dñm: aliquando non timet dñm. Julianus extitit infidelis iperator: non extitit apostata: siquid idolatra: Alii lites christiani seruerunt imperatori infidei. Ubi veniebatur ad causas christi: non agnoscebant: nisi illū qui in celo erat. Quād

CXXIII

volebat ut idola coleret: ut thurificarent: preponeret illi deū: Quādo autem dicebat: producite aciem: ite cōtra illam gentē: statim obtemperabāt. Distinguēbat dominiū eternū a domino temporali: et tū subditi erant propter dominū eternū etiā dño temporali. Sed nunquid sic erit semper: ut unquam imperent iustis: Non sic erit. Evidet enim quid dicat iste psalmus: Quād non dereliqueret dñs virgam peccatorū sup sortem iustorum. Sentit ad tempus virga peccatorū sup sorte iustorum: sed non ibi relinquit: non erit in eternū. Veniet tempus quād vnde agescat deus: veniet tempus quād vnde christus in claritate sua apparet p̄greget ante se oēs gētes: et dividat eas: si cur dividit pastor hedos ab oīibus: oīes ponet ad dexterā: hedos ad sinistrā. Et videtur ibi multos seruos infideles: et multos dñios infideles: et rursus multos dñios inter oīes: multos seruos infideles. Non n. quod sic cōsolati sum seruos: oīes serui boni sunt: aut quod sic reprehēdimus superbiā dñi: oīes dñi mali sunt. Sunt boni fideles dñi et sunt mali: sunt boni fideles serui et sunt mali. Sed quād serui boni seruiuntur malis dñis: ferant ad tempus: quod non derelinquit virginē p̄cōrum sup sortem iustorum. Quare hoc: Ut non extēdant iusti ad iniquitatē manus suas: ut ad tempus ferat iusti iniquos dominatēs: et intelligat non esse hoc sempiternū: sed p̄petuant se ad possidendā sempiternā hereditatem. Quād hereditatem: Ubi destructur omnis potentatus et omnis p̄tās: ut sit deus omnia in omnib⁹. Ad hoc se seruātes et hoc corde cōtemplātes: et adhuc in fide retinentes: et ut videant perdurātes: non extēdūt manus suas in iniquitatē. Nam si videant: quod semper est virga peccatorū sup sorte iustorum: cogitāt apud se et dicūt: Quid mihi p̄dest quod iustus sum? Semper mihi dñs habet iniquus: et semper seruū ero: Faciā ergo et ego iniquitatē quod nihil p̄dest tenere iusticiam. Ne autem hoc dicat: insinuat illi fides: quod ad tempus potest esse virga peccatorū super sorte iustorum: non eā relinquit dñs sup sorte iustorum ut non extēdat iusti ad iniquitatē manus suas: sed teneat ab iniqtate manus suas: et ferat iniqtatē non faciat. Melius est enim iniusticiā ferre quam facere. Ubi non sp̄ erit: Quia non dereliqueret virginē peccatorū sup sortem iustorum. Hoc cogitāt qui recte sunt corde: de quib⁹ pauperoante dixit: qui voluntatē dei sequuntur non voluntatem suam: sequi deum volunt: faciūt illum p̄cedentem et se sequentes: non

Psalmus

aut se pcedentes et illū sequētē: et in oībus
 cū bonū iueniūt: siue emēdātē: siue cōsolā
 tem: siue exercentē: siue coronatē: siue pur
 gātem: siue illuminatē: sicut Ap̄lus ait:
Scim⁹ qm̄ diligētib⁹ deū oia coopātūr
 in bonū. **I**o sequit. **B**ene fac dñe:
bonis et rectis corde. **S**icut aut̄ decli
 nata malo et facit bonū rect⁹ corde: qr̄ non
 zelat in pctōrib⁹: pacē pctōꝝ intuens: sic
 prauicordi⁹ qui scādalizat in vijs dñi de
 clinat a deo et facit malū: et inescat dulcedi
 ne seculi: et ea illaqueat⁹ et capt⁹ amaras pe
 nas luit. **D**eclinat̄ aut̄ a deo cui⁹ discipli
 na ferre noluit: fit illi p̄ iudicū dei ver⁹ la
 quis falsa maloꝝ felicitas. **M**in̄tū sub
 lit. **D**eclinat̄ aut̄ in strangu
 latiōne adducet dñs cūz opantib⁹
 iniusticiā. **I**d est qr̄ facta imitati sunt:
 qr̄ eorū p̄sentes leticias amauerūt: et futu
 ra supplicia nō crediderūt. **Q**ui ꝑ recti sūt
 corde et nō declinat̄ qd habebūt. **J**ā veni
 amus ad ipsā hereditatē frātres: qr̄ filij su
 mus. **Q**uid possidēbim⁹? **Q**ue est heredi
 tas? **Q**ue p̄ia nostra? **Q**uid vocat̄ pax?
Per hāc vos salutam⁹: hāc vobis ānūcia
 mus: hāc suscipiūt mōtes: et colles iusticiā.
 ip̄a est christ⁹. **I**p̄e em̄ est pax nostra qui fe
 cit vtraq⁹ vnu: et mediū parietē macerie sol
 uit: qr̄ filij hereditas: nisi pax. **E**t videte qr̄
 exhereditati sūt qui non amāt pacē. **N**ō aut̄
 amāt pacē qd diuidit̄ vnitatē. **P**ax posses
 sio pioꝝ est: possesso hereditū. **E**t qd sunt he
 redes: filij. **A**udite euāgelium: Beati paci
 fici: qr̄ ipsi filij dei vocabunt. **A**udite et cō
 clusionē huius psalimi. **P**ax sup̄ isrl̄.

Isl̄ē vidēs deū: Hierusalē visio pacis in
 terptat̄. **I**ntelligat caritas v̄ra. **I**sl̄ interp̄
 tat̄ vidēs deū. **H**ierusalē iterptat̄ visio pa
 cis. **Q**ui nō mouebūt in eternū: **Q**ui ha
 bitat̄ in hierisl̄: nō mouebūt in eternū: **E**rgo
 nō mouebūt in eternū qd inhabitat̄ vniōne
 paci: et pax sup̄ isrl̄. **E**rgo isrl̄ qui vidēs deū
 est: videns pacē est: et ip̄e isrl̄ est et hieru
 salē: qr̄ p̄p̄lis ille dei ip̄a est ciuitas dei. **S**i
 ꝑ videns pacē: hoc est vidēs deū: merito
 et de⁹ ip̄e est pax. **E**rgo qr̄ xp̄s filius dei pax
 est: iō venit colligere suos: et secernere ab
 iniq̄s. **A**qbus iniquis: **Q**ui oderūt hieru
 salē: qui oderūt pacē: qui volūt p̄scindere
 vnitatē: qui nō credit̄ paci: qui falsam pa
 ce ꝑnunciāt in pplo: et nō illā habēt. **Q**ui
 bus respondeſ cū dixerint: **P**ax vobiscū:
 et cū spiritu tuo. **F**alsa dicūt: et falsum audi
 unt. **Q**uib⁹ dicūt pax vobiscū: **Q**uos se
 parāt a pace orbis terrarū. **E**t quib⁹ dic̄t:
 et cū spiritu tuo: si in spiritu eoz esset pax:
 nōne vnitatē diligēt̄ et relinquerēt̄ dissen
 sione: **F**alsum ꝑnunciāt: et falsum audi
 unt. **N**os veꝝ ꝑnuciem⁹ et verū audiam⁹:
Sim⁹ isrl̄ et āplectamur pacē: qr̄ hierusaleꝝ
 est visio pacē: et nos isrl̄: et pax sup̄ isrl̄.

CXXV

unt. **Q**uib⁹ dicūt pax vobiscū: **Q**uos se
 parāt a pace orbis terrarū. **E**t quib⁹ dic̄t:
 et cū spiritu tuo: si in spiritu eoz esset pax:
 nōne vnitatē diligēt̄ et relinquerēt̄ dissen
 sione: **F**alsum ꝑnunciāt: et falsum audi
 unt. **N**os veꝝ ꝑnuciem⁹ et verū audiam⁹:
Sim⁹ isrl̄ et āplectamur pacē: qr̄ hierusaleꝝ
 est visio pacē: et nos isrl̄: et pax sup̄ isrl̄.

Explicat̄ Lract. de p̄s. CXXIII.

Incipit Lract. de p̄s. CXXV.

Hec tā meministis ex ordine no
 bis tractatib⁹: iste psalmus ē cē
 telimus vicesimusquint⁹. **Q**ui in
 ter illos psalmos est: quorū est titulus:
Canticum gradui. **E**st aut̄ sicut
 nōstis vox ascendētū. **Q**uo n̄isi ad illā su
 pernā hierusaleꝝ: matrē oīm̄ q̄ est in celis:
Que sup̄na: ip̄a et eterna. **H**ec aut̄ q̄ in ter
 ra sūt vmbra habebat illi⁹. **I**taq̄ ista ceci
 dit: illa p̄manet. **H**ec impluit t̄pus p̄dica
 tionis: illa tenet eternitatē repationis n̄re.
Ab illa p̄egrinamur in hac vita: ad eius re
 ditū suspiram⁹. **S**uspiram⁹ tādiu miseri et
 laborat̄es: donec ad illā redeam⁹. **R**ec ci
 ues nostri angeli dimiscerunt nos in p̄egri
 nationē: sed annūciaverūt nobis ip̄m̄ regēz
 venturū ad nos: t̄venit ad nos: et p̄teptus
 est inter nos a nobis: et postea nobiscū fuit
 et docuit nos p̄temni: qr̄ p̄teptus est: docu
 it nos tolerare: qr̄ tolerauit: docuit pati: qr̄
 passus est: et pm̄isit resurrecturos: qr̄ resur
 rectit in seip̄o ostēdens qd sp̄are debeam⁹.
Si ꝑ frātres p̄phete antiq̄ patres nostri an
 tec̄ dñs Iesus christus veniret in carne:
 antec̄ mortuus resurrexit̄: et ascendisset
 in celū: suspirabāt tū illi ciuitati qntū ope
 rat̄ nos desiderare quo nos ip̄se p̄cessit: t̄v
 de nunq̄ recessit. **N**ō em̄ domin⁹ sic venit
 ad nos vt desereret angelos: et cū illis mā
 sit: et ad nos venit. **I**n illis māsit in maiesta
 te: ad nos venit in carne. **E**ram⁹ aut̄ vbiꝝ
Si redēptor nōster ille dicit̄ captiuū tene
 bamur. **E**ibi ergo tenebamur: vt ille veni
 ret redimere captiuos. **E**ibi tenebamur:
Forte apud barbaros. **D**eiores barbaris
 diabol⁹ et angeli ei⁹. **I**psi anteā tenebat̄ ge
 nus būanū: ab his redemit̄ nos: qd nō au
 rum neq; argentum: sed sanguinē suum p̄
 nobis dedit. **Q**uomō aut̄ homo venerat̄
 in captiuitate: **P**aulum apostolum inter
 rogēmus. **E**t enī ip̄e p̄cipue gemit̄ in ista
 captiuitate: suspirās eterne hierusalē: et do
 cuit nos gemē ex ip̄so spiritu: quo et ille im
 plet⁹ gemebat. **H**oc em̄ ait: **O**nus crea